

Tuyên ngôn quốc tế của Liên hiệp quốc về Nhân quyền đã khẳng định: “Mọi người đều có quyền tự do riêng mình hay chung với người khác... và không ai có thể bị tước đoạt tài sản của mình cách độc đoán” (số 17). Vui mừng và hy vọng, sâu sắc và lo lắng của người dân Việt Nam cũng là vui mừng và hy vọng, sâu sắc và lo lắng của chúng tôi, các giám mục thuộc Hội đồng Giám mục Việt Nam. Giáo hội không có chức năng làm chính trị, nhưng cũng không đứng bên lề xã hội. Do đó, là những người lãnh đạo trong Giáo hội, chúng tôi có trách nhiệm rao giảng giáo huấn của Giáo hội về xã hội, nhằm thăng tiến con người và đời sống xã hội một cách toàn diện. Sau khi cầu nguyện và trao đổi với nhau, chúng tôi muốn bày tỏ quan điểm của mình về một số vấn đề quan trọng trong hoàn cảnh hiện nay.

I. TÌNH HÌNH

1. Tình hình khiếu kiện đất đai kéo dài và chưa dứt của gia đình quyết toán đáng là vấn đề thời sự, trong đó có đất đai của các tôn giáo nói chung và giáo hội Công giáo nói riêng, cụ thể như vụ việc Tòa Khâm sứ cũ (số 42 Nhà Chung) và giáo xứ Thái Hà (số 178 Nguyễn Lương Bằng, Hà Nội). Chắc chắn có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng trên, nhưng đây chúng tôi muốn lưu ý đặc biệt đến điều này: luật về đất đai tuy đã sửa đổi nhiều lần nhưng vẫn còn bất cập, chưa đáp ứng kịp biến chuyển trong đời sống xã hội, đặc biệt là chưa quan tâm đến quyền tự do chính đáng của người dân. Thêm vào đó, nạn tham nhũng và hối lộ càng làm cho tình hình tệ hại thêm. Thiết nghĩ không thể có một giải pháp quyết tâm nếu không quan tâm đến những yếu tố này.

2. Trong tiến trình giải quyết những tranh chấp, một số phương tiện truyền thông thay vì là nhịp cầu liên kết và cao m thông thì lại gieo rắc hoang mang và nghi kỵ. Qua thất bại, chưa bao giờ các phương tiện truyền thông phát triển mạnh mẽ và nhanh chóng như ngày nay, như đó con người được gia tăng hiểu biết và phát triển tình liên đới. Tuy nhiên, các phương tiện truyền thông chỉ thực sự mang lại lợi ích cho con người và cộng đồng xã hội khi phục vụ sự thật và phản ánh thực tại một cách trung thực. Ngày nay, một trong những điều gây nhức nhối lòng người tâm là sự gian dối trong nhiều lãnh vực, kể cả trong môi trường cần đến sự thật nhất là giáo dục học đường. Chắc chắn tất cả những ai tha thiết với tiền đồ của đất nước và dân tộc, không thể không quan tâm đến tình trạng này.

Cũng trong tiến trình giải quyết những xung đột nêu trên và nhiều vụ việc khác, một số người có khuynh hướng sử dụng bạo lực, và như thế, tạo thêm bất công trong xã hội. Điều này đang có chiều hướng gia tăng, không những trong các vấn đề liên quan xã hội mà ngay cả trong đời sống gia đình cũng như tại học đường. Bạo hành và bạo lực bắt nguồn từ chính tâm hồn con người, nơi đó cuộc đấu tranh giữa thiện và ác, giữa ánh sáng và bóng tối không ngừng diễn ra. Nếu không được hướng dẫn và tập luyện, con người sẽ dễ dàng chiều theo những tham vọng ích kỷ của mình, và cái ác sẽ lan tràn trong đời sống xã hội. Do đó, việc giáo dục đạo đức và huấn luyện lòng tin tâm phá là trách nhiệm hàng đầu của toàn xã hội, và cần đến sự tham gia tích cực của người dân cũng như các tổ chức xã hội.

II. QUAN ĐIỂM

Đứng trước tình hình trên, chúng tôi có những đề nghị cụ thể như sau:

1. Trước hết nếu luật về đất đai còn nhiều bất cập thì nên sớm sửa đổi cho hoàn chỉnh. Việc sửa đổi này cần phải quan tâm đến quyền tự hữu của người dân như Tuyên ngôn quốc tế của Liên hiệp quốc về Nhân quyền đã khẳng định: “Mọi người đều có quyền tự hữu riêng mình hay chung với người khác... và không ai có thể bị tước đoạt tài sản của mình cách đột ngột” (số 17). Vì thế, chúng tôi cho rằng thay vì chỉ gia quyết theo kiểu đối phó hoặc cá biệt, thì giới hữu trách phải tìm gia pháp triệt để hơn, tức là để người dân có quyền làm chủ tài sản, đất đai của họ, đồng thời người dân cũng phải ý thức trách nhiệm của mình đối với xã hội. Điều hòa này là càng khẩn thiết hơn trong bối cảnh toàn cầu hóa ngày nay, khi Việt Nam ngày càng hội nhập sâu hơn vào nhịp sống chung của thế giới. Đây sẽ là tiền đề cho việc gia quyết tận gốc những vụ khiếu kiện về đất đai và tài sản của người dân, đồng thời góp phần tích cực vào tăng trưởng kinh tế và sớm phát triển vững bền của đất nước.

2. Kế đến, đạo đức nghề nghiệp đòi hỏi những người làm công tác truyền thông phải tôn trọng sự thật. Trong thực tế, đã có những thông tin bị bóp méo hoặc cắt xén, như trong trường hợp tranh chấp đất đai tại Tòa Khâm sứ cũ. Vì thế, chúng tôi đề nghị những người làm công tác truyền thông phải chứng minh hết sức cẩn trọng khi đưa tin tức và hình ảnh, nhất là khi liên quan đến danh dự và uy tín của cá nhân cũng như tập thể. Nếu đã phát hiện những thông tin sai lệch thì cần phải can thiệp ngay. Chỉ khi tôn trọng sự thật, truyền thông mới thực sự hoàn thành chức năng của mình là thông tin và giáo dục nhằm xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ và văn minh.

3. Cuối cùng, truyền thống văn hóa và đạo đức của dân Việt vốn nhấn mạnh đến tình thân ái và sự hài hòa trong xã hội. Tuy nhiên khi gia quyết những tranh chấp gần đây, đáng tiếc là đã có những hành vi sù dụng bạo lực, làm mất đi tình thân ái trong cuộc sống. Vì thế, chúng tôi tha thiết mong các người hãy chấm dứt mọi hình thức bạo lực, trong hành động cũng như trong ngôn từ. Cũng không nên nhìn những tranh chấp này theo quan điểm chính trị và hình sự. Một gia pháp đáng chú ý có thể đưa ra là đối thoại thẳng thắn, công minh và chân thành, trong hòa bình và tôn trọng lẫn nhau.

Phát xuất từ mong muốn góp phần tích cực vào việc phát triển đất nước cách ôn hòa và vững bền, những suy nghĩ này mong được gửi đến tất cả anh chị em đồng đạo cũng như mọi người thành tâm thiện chí. Chúng tôi xác tín rằng khi tất cả chúng tay cùng nhau xây dựng đất nước trên nền tảng công bằng, sự thật và tình yêu, thì quê hương Việt Nam sẽ ngày càng giàu đẹp, mang lại hạnh phúc ấm no cho mọi người, và góp phần kiến tạo một thế giới tốt đẹp hơn.

Làm tại Tòa Giám mục Xuân Lộc ngày 25.09.2008

TM HĐGM Việt Nam

Chức vụ

Phê duyệt Nguyễn Văn Nhơn

+ GM Nguyễn Văn Nhơn